

Felnőtt tanulók hete 2011. október 13-21.

Szemelvények a *Két oldal a felnőttkori tanulásról* c. pályázatokból

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus, a Magyar Pedagógiai Társaság és a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége pályázati felhívást jelentetett meg 2011 augusztusában a Felnőtt tanulók hete alkalmából. A *Két oldal a felnőttkori tanulásról* című pályázati felhívás azzal a céllal született, hogy képet kapjunk a felnőttkorban vállalt tanulás problémáiról, örömeiről, eredményeiről, a tanulás hasznáról, átadható tapasztalatairól a munkáltató és a munkavállalói oldal szemszögéből.

Bátorítás legyen a nehéz élethelyzetben lévőknek, a tanulás előtt állóknak, hogy nem maradnak egyedül, lesznek, akik átsegítik a tanulási nehézségeken, és ahogyan a pályázatok részleteiben is olvashatják, hihetetlen erőt, hitet ad a belső értékek felismerése, a közösség ereje, a család büszkesége, a tudás adta magabiztosság.

2011. október 20-án az MSZOSZ székházában köszöntette a pályázókat Borbáth Erika, az MMIKL főigazgatója és Pataky Péter az MSZOSZ elnöke. A pályázatokból – Papp János színművész felolvasásában – az alábbi szemelvényeket hallhatták az ünnepség résztvevői.

Mező Katalin andragógus – Debrecen

„A munkáltatókról szerzett tapasztalatok:

A munkáltatók többnyire nagyon szeretnék, hogy a munkavállalóik képezzék magukat, és részt vegyenek valamilyen felnőttkori tanulásban. Hogy mi vezeti őket ehhez? A jól képzett munkaerő szükségessége, a tudás, a tudásalapú társadalom elvárásai, valamint (nem mellesleg) az ezáltal kialakuló (akár szellemi, akár anyagi) haszon reménye.

A beiskolázandó munkatársak kiválasztását is több szempont befolyásolja. Kedvező esetben a vezetés lehetőséget teremt arra, hogy bárki

tanulhasson, aki szeretne; sőt ösztönzőket is kilátásba helyeznek pl. egy képzés elvégzése munkakörbővüléssel, vagy bérezési növekedéssel jár. Felnőttképzőként ezt tartanám a munkahelyi továbbtanulási ideálnak, hiszen a felnőttképzés önmagában is demokratikus alapelveként értelmezendő.

Ennek ellenére sok esetben sajnós anyagi szempontok vezérlik a munkáltatókat. A továbbtanulást abban az esetben támogatják, ha a felnőtt tanulók maguk is részt vállalnak a tanulással járó finanszírozás költségeiben. Ez gyakran nagymértékben megnehezíti a felnőtt tanulók továbbtanulásba való bekapcsolódását, ennek hatására a képzési költségek önrészesének emelkedésével egyenes arányban csökken a résztvevők tanulási motivációja.

Felnőttképző szempontjából sokat elárul a munkáltató tanulásösztönző magatartásáról a képzés helyszíne. Alap esetben a munkavállaló a képzésre való jelentkezést, a képzésen való részvételt egy adott képzőhely helyszínén valósítja meg.

Azok a munkáltatók, akik törődnek a munkavállalók tanulásával lehetőséget teremtenek arra, hogy a képzések helyszínét, vagy a helyszínre való eljutást biztosítsák a munkavállaló számára, ezáltal is megkönnyítve a képzésen való részvételt. A legtöbb esetben a résztvevők ezt nagyon pozitív gesztusként értékelik.”

Korán Imre – Tatabánya

„...évekig nem is gondoltam továbbtanulásra. Az egész országban elindultak a létszámleépítések, ami a bányamentő állomást sem kerülte el. Itt is, mint a legtöbb munkahelyen, ez első körben a nyugdíjasokat érintette. Huszonöt év munkaviszony, ötezer földalatti műszak elérésével nyugdíjba lehet menni. Ekkor legtöbbször éppen csak betöltik a negyvenhárom-negyvenöt éves kort. Sokan azt gondolják, hogy micsoda lehetőség. Igen, lehetőség annak, aki szeretne nyugdíjba vonulni. Annak, aki dolgozni szeretne inkább átok, mint áldás. Amikor az első tizenhárom kollégának kellett ezt az utat választania, egyre többet gondolkodtunk családommal azon, mi lesz két-három év múlva, amikor én kerülök hasonló cipőbe. Három gyermekem van. Ekkor legnagyobb lányom egyetemista, fiam gimnazista, legkisebb lányom általános iskolás volt. Kislányom gémbetegségben szenved, ami súlyos anyagi terhet is jelent számunkra.

Úgy láttuk, hogy a nyugdíjból nem tudunk majd megélni. Sokat beszélgettünk feleségemmel mi legyen, ami nekem és családomnak is megfelelő munka lenne. Favágás, árokásás, ördöglakat készítés? Rengeteg gondolkodás után merült fel, hogy gépjármű szakoktató legyek. Elkezdtem utánajárni, hol van ilyen képzés. Megtudtam, hogy a városunkban is indul tanfolyam, de legjobb esetben évente egyszer, amiről abban az évben lekéstem. Éreztük, hogy sürges az idő, nem késlekedhetek. Feleségem biztatására Budapestre jelentkeztem. Sikeres felvételi vizsgát tettem. Itt minden foglalkozásra elmentem. Nem zavart, hogy mennyi szabadságomba kerül. Hosszú távra kellett terveznem. Szerettem volna jól felkészülni a vizsgára, és ezen keresztül az új hivatásra is. Nagyon jó eredménnyel végeztem el mind az elméleti, mind a gyakorlati képzést. Felkerestem több autósiskolát. Abban a szerencsében volt részem, hogy az egyik autósiskola szerződést kötött velem. Elméleti oktató leszek! Abban is megegyeztünk, hogy az órák mindig a szabadnapjaimon lesznek. Ekkor már meg volt a feltétel a nyugdíjba vonuláshoz. Szinte ezzel egy időben, munkahelyemen megkérdezték mik a terveim? Rövid gondolkodás után a nyugdíjat választottam. Jó érzés volt, hogy ez a saját döntésem. Igazából később döböntem rá, hogy ha akartam volna maradni, akkor is ezt az utat kellett volna választanom.”

Nagyné Gál Edit pedagógus – Budaörs

„...Csakhogy egy kis humort is csepegtessek az írásba, elmesélek egy matematika módszertan vizsgát:

Aznap a kisfiam, Tomi felügyeletét nem tudtam megoldani, úgyhogy jött velem „vizsgázni”. Az Inter City fél tízre ért Kaposvárra, így nagyon kellett sietnünk, mert a vizsga már nyolc órakor elkezdődött. Persze én voltam az utolsó vizsgázó (szerencsére a tanárnő még a teremben volt). Az egyik csoporttársam megvárta, megkértem a vizsga alatt, legyen szíves vigyázzon Tomira (úgyis mindjárt jövök, nagyon fáradt voltam és nem is tudtam felkészülni a vizsgára, tudtam, hogy utóvizsga lesz belőle), van a hátizsákban papír és színes, rajzoljanak addig. A tanárnő nagyon jóindulatú volt, mindenképp szeretett volna belőlem kellő információt kicsikarni a tétellel kapcsolatban, bár jeleztem, hogy ez most nem biztos, hogy menni fog. Röpké 35 percet beszélgettünk a tantárgy „rejtelméről”, mikor egyszer csak bekopogott valaki, majd benyitott az aj-

tón: „Csókolom! Anya, mikor jössz már?” Válaszoltam neki: „Mindjárt, kicsikém!” Majd a borzas kis gyerekfej eltűnt, az ajtó becsukódott. A tanárnő rám nézett, majd beírta a jegyet az indexbe és szép napot kívánva kiküldött.

Persze elbőgtem magam és másnap átolvastam az összes matematika módszertan tételt, nagyon lelkiismeret furdalásom volt. De életem legemlékezetesebb, legnehezebb és egyben a legkedvesebb vizsgáján voltam akkor túl.”

Rezes Erzsébet – Fegyvernek

„Eljött a május, az alapfokú nyelvvizsga ideje. Magoltam, utánoztam, ismételtem, raktároztam. Gombóc nőtt a torkomban, mikor megékeztem a vizsga helyszínére. Még a régi módszer szerint vizsgáztam, ami csak annyit tett, ha sikerült, akkor elvették a borítékot. Ám, mivel is szembesültem. Három vizsgázó jött ki borítékkal a kezében onnan, ahova nekem is be kellett menjek. Azaz vizsgázni. Dehogyan fogom megcímezni azt, még a bélyeget sem ragasztom rá. Ilyen eséllyel léptem be a terembe. Egy férfi és egy nő ült velem szemben. Kedvesek voltak, ami hamarosan átragadt rám. Úgy gondoltam, hogy nincs mit vesztenem, maximum a vizsgadíjat. Csak arra emlékszem, hogy csak beszéltem, beszéltem és csak beszéltem. Németül. A szituációs játékot is olyan intenzitással játszottam el, hogy még a vizsgáztatók is meglepődtek rajta. S ekkor kértek tőlem valamit, amit nem értettem. „Umschlag” volt az. Becsülettel bevallottam magamnak, hogy ezt a szót addig még egyetlen egyszer sem hallottam. Azonban megoldódott, mert jeleztem, ismeretlen számomra ez a szó, melyet azóta sem felejtettem el. Sikerült az alapfokú nyelvvizsga német nyelvből.”

Bíróné Kecskeméti Éva – Érd

„Nagyon fontos a családot, a munkahelyet, és akár egy osztálytársat magunk mellett tudni, akivel együtt tudunk dolgozni és egymásnak segíteni.

Ha éppen a tanulásban valami megtorpanás és nehézség adódik, akkor ebben tudjunk segíteni egymásnak.

Azért is nagy segítség egy ilyen osztálytárs, mert megkonzultáljuk a tantárgyfelvételt, a vizsgákat meg az iskolába járást (együtt kocsival). Mivel a főiskola Vácon van, és így ha ketten megyünk kocsival nagyon sok időt meg tudunk spórolni, sőt így az útiköltség is megoszlik. Az hogy eldöntöttük, hogy folytatjuk a főiskolát, főleg az utazással kapcsolatos döntésekre és a munkahely vezetőségének a rábólintására volt szükség.”

DÉNES JÁNOS
Alba Regia Fotóklub, Székesfehérvár
Magyarország, Balatonfüred - **Árnyjáték**

Dudás Istvánné óvodapedagógus – Sátoraljaiújhely

„Egy pillanat alatt határoztam el, hogy több mint 25 év után újra tanulni fogok. Felemeltem a telefont és bejelentkeztem az előkészítőre. Közben a szívem hevesen vert, hiszen olyat tettem, mint még soha. Magam miatt felemeltem a telefont! Mások miatt korábban is gyakran tettem ilyet, de magam miatt soha eszembe sem jutott volna. Belső feszültséget éreztem,

ami nagyon jó érzéssel töltött el. Volt egy kis dugi pénzem-, ami persze semmire sem lett volna elég - ami éppen fedezte a költségeket.

Végiggondoltam az addigi életemet. A gyermekeim felnőtt emberek, a munkám – bár szerettem— már nem jelentett számomra kihívást, hiszen a mindennapos feladatok elvégzéséhez rendelkeztem olyan szakmai ismerettel, amit korábbi munkahelyi képzések során elsajátítottam.

Elmentem az előkészítőre, ami útmutatást adott ahhoz, hogy mi az, amit újra át kell ismételnem ahhoz, hogy sikeres felvételi vizsgát tegyek. Titokban a garázsban megkerestem a gyermekeim tankönyveit és újra elkezdtem a tanulást. Gondosan befedtem a könyveket újságpapírral, hogy ne legyen feltűnő. Korábban is így tettem, ha valamilyen regény olvasásába kezdtem, hiszen ezzel megvédhetem a borítót az esetleges szennyeződéstől. Érdekes olvasmány helyett tankönyveket bújtam. Hihetetlen élmény volt, amely izgalommal töltött el.

A tanulás új, más élményt adott, mint korábban.

Kitöltöttem a jelentkezési lapot, és a tanulást tovább folytattam. Nagy izgalommal töltött el, amikor megkaptam a felvételi értesítőmet.

A nyár közepére kiderült, hogy felvételt nyertem és ez meghatározta a továbbiakat.

Otthon továbbra is a korábbiak szerint folyt az élet. A család ellátása, a háziasszonyi teendők mind megmaradtak számomra, hiszen ehhez voltak szoktatva és ezek a feladatok nekem is örömet jelentettek. A pénteki és szombati konzultációkon azért tudtam rész venni a család tudta nélkül, mert ezeket a napokat korábban is anyukámnál töltöttem.

Az első féléves vizsgák után elmondtam a férjemnek és a gyerekeimnek, hogy mibe is fogtam. Meglepődtek, de nem elleneztek. Sőt! Úgy érezték büszkék lehetnek rám. Ez jó érzéssel töltött el, annál is inkább, mert nagyon jól szerepeltem a vizsgákon. A továbbiakban már a család teljes mértékű támogatását is élveztem. Elértem, hogy velem együtt szurkoltak egy-egy vizsga sikerességéért. De ez nem jelentette azt, hogy valamilyen terhet le is vettek volna a vállamról. Számukra ez természetes volt, hiszen nem kértem a segítségüket, és úgy gondolták, hogy ha bírom, csináljam.

Közben a csoporttársaimon is változást fedeztem fel, hiszen a szóbeli vizsga előtti várakozás közben mindannyian szorongtunk, hogy vajon meg tudunk-e felelni, és közben beszédbe elegyedtünk. Kiderült sem ők,

sem én nem vagyok szörny, hanem egy normális ember, akik ugyan más céltől vezérelve, de tanulni mentünk oda.

Szép lassan eltelt a 3 év és a diplomaosztómon ott volt a család minden tagja. Azt az élményt semmivel nem tudom összehasonlítani, amikor mindannyian gratuláltak.”

Pavlics Tamás – Budapest

„A cég vezetősége törekszik arra, hogy a kiválasztott munkakörhöz lehetőleg illeszkedő végzettséggel rendelkező munkatársat találjon, ugyanakkor a legfontosabb szempont mégsem ez, hanem a megfelelő munkatapasztalat korábbi munkahelyen, illetőleg a munkaerőpiacra a cégnél belépők esetében a korábbi gyakornoki programokban való részvétel vizsgálata. A felvételi interjú tehát nem végzettségre, hanem már meglévő szakmai kompetenciák vizsgálatára irányul, ami kiterjed a szociális kompetenciák lehetőség szerinti feltérképezésére is, hiszen egy mikrovállalkozás esetében az együttműködési készség, a csapatmunka elsődleges fontosságú a hatékonyság szempontjából. A munkatársak gondos kiválasztásának eredményeként a vállalkozásban uralkodó bizalmi légkör lehetővé teszi, hogy aki önerőből önmagát kívánja képezni, pl. egy szakirányú továbbképzés, vagy a jelenlegi háromciklusú képzésben egy magasabb szintű diploma megszerzésének a céljával, akkor ahhoz a menedzsment a képzési napokra szabadságot biztosít, anyagilag azonban nem tudják támogatni az ilyen jellegű munkavállalói törekvéseket. Ezt azért tartom fontosnak kiemelni, mert rendelkezem olyan korábbi tapasztalatokkal, amelyek ettől eltérő, negatív munkáltatói attitűdöket mutatnak...

Strasser Anna – Budapest

„Nem számítottam rá, de sok pozitív meglepetés ért. Megannyi, különböző karakterű emberrel találkoztam, így alkalmam nyílt tágítani szellemi horizontom. Mások szemszögéből is megcsodálhattam a világot és most először életemben úgy éreztem, hogy végre megtaláltam azokat az embereket, akikkel hasonló a gondolkodásom és egy nyelvet beszélünk. Kicsit olyan volt, mintha hazaértem volna. Persze az első év nem volt könnyű.

Meg kellett szokni megint, hogy hosszú órákon keresztül üljek, magoljak a zárthelyi dolgozatokra. Nem volt egyszerű feladat. Azonban sokat tanultam nem csak a rendkívül színes és érdekes órai anyagokból. Más-hogy láttam magamat is. Fiatal diákként az élet olykor csak sodor és visznek az események. Dolgozatok, kötelező, unalmas, számomra érdektelen órákon elpazarolt idő. Ma már bátran kijelentem, hogy tudattalan voltam a szó azon értelmében, miszerint nem ismerem igazán önmagam, a képességeimet és a bennem rejlő lehetőségeket. Másrészről a szüleim sem segítettek célokat találni, csak elmondták, hogy szerintük mit ne csináljak, de sajnos ez a boldogságom eléréséhez kevésnek bizonyult. Találgattak, hogy szerintük mi lehet majd a jól fizető munka. Időközben azonban rájöttem, hogy én emberi lény vagyok, tele érzésekkel és gondolatokkal és kevés, ha csak gépnek tekintve magam dolgozok nap mint nap. Mondanom sem kell, hogy jó fizető, bombabiztos állás nem létezik. A munkahelyek folytonos mozgásban vannak, cégek alakulnak és tűnnek el hónapok leforgása alatt. Mindazonáltal egy dolgot találtam, ami viszonylag hosszú időn keresztül jelen van az életemben. Ez nem volt más, mint én magam.”

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Befogadás Nonprofit Kft. – Tarnabod

„2010-ben a hevesi Eötvös József Szakközépiskolába beiskoláztunk 3 tarnabodi fiatalasszonyt és segédkönyvtárosnak egy erki munkatársat. Ők munka mellett végzik tanulmányaikat kisebb-nagyobb nehézségekkel, de kellő kitartással. Számukra az iskolapad és a végzettség, az érettségi megszerzése kihívást jelent, példamutatást a fiatal lakosság és a korosztálybeli lakosság előtt. Mindnyájan a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alkalmazásában állnak. A munkahely hozzájárult tanulásukhoz munkaidőben és anyagiakban is egyaránt, a képzési díj teljes költségét és az utazási költséget, vagy gyerekefelügyeletet biztosítva számukra. Mindez nem lenne elég a kitartásuk és családjuk támogatása nélkül. A család és a lakosság mintaként tekint a „bátor” asszonyokra, példát mutatnak gyermekeiknek, a közösségnek. A végzettség, az érettségi bizonyítvány megszerzése számukra a biztosabb munkahely lehetőségét, nagyobb önállóságot jelent.”

Burai Éva – Tarnabod

„Családom „ma már” 100%-ban támogat. Eleinte féltek, hiszen 24 órából 24 órát voltam velük, aztán meg szinte egy időben lett munkahelyem és az iskolát is elkezdtem. Hozzá kellett szokniuk az önmaguk kiszolgálásához, mert míg otthon voltam elkényeztettem őket. Az élettársam is nehezen szokta meg eleinte, mert neki se nincs munkahelye és éreztem rajta, hogy szégyelli, hogy én tartom el a családot, ami előtte az ő feladata volt. Ráadásul még iskolába is járok! Ma már érzem, hogy büszke rám és mindenkinek dicsekszik vele, hogy 34 évesen iskolába járok. Bevallom őszintén romáknál ritkaság, hogy 34 évesen iskolába járnak, még 15 évesek is abbahagyják a tanulást.”

Báder Marianna Zsanett – Tarnabod

„2010 szeptemberében új lehetőség nyílt számomra, hogy továbbtanuljak és megszerezem az érettségit. Ez óriási lehetőség volt nekem, azt hittem álmodom. Ezáltal a levél által szeretném megköszönni a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak, hogy újra lehetőséget kaptam arra, hogy tanuljak a hevesi Eötvös József Szakközépiskolában és legyen érettségi a kezemben. Nem mondom, hogy nem lett volna rá lehetőségem, de nem volt akaraterőm. Voltak dolgok, amik közbejöttek és rájöttem, hogy jobb lesz, ha az iskolát abbahagyom és élelem a családi életemet. Időközben megszülettek a gyerekeim, és jöttek a családi és anyagi gondok, persze édesanyám mindenben segítségemre volt, amiért köszönettel tartozom. Sajnos a nagyobbik fiam nagyon beteg, és ha tudok, minél több időt töltök vele. Leginkább azért is szeretném, ha lenne érettségim, hogy példát mutassak a gyerekeknek, motiválva a továbbtanulásra őket. A munkahely és a munkatársak támogatását maximálisan megkapom. Nem ígérem, hogy én leszek a legjobb tanuló, de mindent megpróbálok, hogy sikerüljön. Bár a sok gond mellett nehéz, de nem fogom feladni, mert azt szeretném, ha a családom büszke lenne rám. Ezúttal szeretném megköszönni a lehetőséget és az esélyt, ami nagyon fontos számomra.”

„34 éves vagyok 3 gyermek édesanyja, Tarnabodon lakom. Férjemmel mindketten Tarnabodon, egy elektronikai bontóüzemben dolgozunk, amely a Magyar Máltai Szeretetszolgálat működtetésében van. Sajnos iskolai végzettségem a 8 általánoson kívül nincs, ezért az, hogy dolgozhatom nagy lehetőség számomra ilyen munkanélküliség mellett. Gyerekként nem volt lehetőségem a továbbtanulásra, nehéz anyagi körülmények között éltünk. 2010-ben „rám mosolygott” a szerencse, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat beiskolázott Hevesen az Eötvös József Szakközépiskolába, hogy érettségit szerezzek. Az iskola számomra egy nagy lehetőség ebben a nehéz világban. Egy évvel ezelőtt még nem gondoltam volna, hogy én iskolapadba ülök és célom lesz a tanulás. Amikor felajánlották nekem ezt a lehetőséget, még nem is gondoltam bele igazán, hogy ez mennyi áldozattal és kötelezettséggel jár. De egy év távlatában már azt tudom mondani, hogy megérte!” „

Molnárné Németh Mária – Tarnabod

„Szerencsés embernek mondhatom magam, hogy ilyen munkanélküliség mellett, nekem megadatott a lehetőség arra, hogy szakmát szerezzek és ez által helyben munkához jussak. Férjem munkanélküli, alkalmi munkákból szokott egy kis pénzt keresni. Gyermekeim már nagyok, közülük 2 kiskorú még, és büszkék rám, hogy szakmám van és család mellett volt erőm elvégezni a tanfolyamot. Szeretnék példát mutatni nekik, hogy tanuljanak tovább és ne elégedjenek meg a 8 általános iskolai végzettséggel, mert azzal nem érvényesülnek a világban és a munkaerőpiacon.”

Csomor Csilla -Tarnabod

„Mind a képző helyen, mind a gyakorlati helyen nagyon segítőkész, elhivatott emberekkel találkoztam. A képzésen résztvevő társaimmal is nagyon jól megtaláltam a közös hangot. Igyekeztünk megkönnyíteni a tanulást, így vizsgák előtt felosztottuk egymás között a tételeket. Vizsgáimat 2011 júliusában sikeresen teljesítettem. A képzés ideje alatt a maximális segítséget megkaptam a munkatársaimtól. A képzés díját, illetve az utazásom költségeit a munkáltatóm fizette. A vizsgáim előtt

tanulmányi szabadságot kaptam. Felnőttként, munka mellett nagyon nehéz tanulni, de óriási könnyebbséget jelentett a támogató környezet (család, kollégák).”

Kádár Orsolya – Kézdivásárhely

„Sokszor elfáraszt az állandó tanulás, néha lázadok ellene, ingerülten kutatom és keresem az egész életem át tartó tanulási folyamat feltalálóját vagy kitalálóját, hogy megmondjam neki a magamét és azt is, hogy nem éri meg a ráfordított anyagi áldozatot. Később tiszta, higgadt fejjel rájövök, hogy ez a folyamat számomra egy keservesen-kellemesen-hasznos menekülési formává alakult át. Menekülést jelentett és jelent a mindennapok mókuskerekéből, a monotonitásból, a zsigerig kifacsaró, végkimerülésbe hajszoló menedzserasszisztens világból, a sérült

gyermekek sokkoló, megdöbbentő és mégis felhőtlen örömet adni tudó világból, a líceumi tanulók nyegle, nemtörődöm, nemérdekel, minek tanuljam világból. Menekülök az egyikből és kinyílik egy másik ajtaja, ahová bátran lépek be, mert az előbbi tapasztalatai eligazítanak és segítenek az új világ útvesztőiben. Változtam, másképp látok bizonyos dolgokat, az átéltek alapján megváltozott az életszemléletem, lelkiemben is gazdagodtam és természetesen, az emlékek megszépítik a múlt összes nehézségeit.”

MARTON ÁGOTA

Alba Regia Fotóklub, Székesfehérvár
Magyarország, Székesfehérvár – **Megérkezte**